

LAUSUNTO

Hallitusneuvos Jarmo Tiukkanen
Maahanmuutto- ja kotouttamisyksikkö

4.6.2024

VN/1/2024
VN/1/2024-TEM-72

HE 26/2024 vp

Hallintovaliokunta

Asia: Hallintovaliokunta / HE 26/2024 vp / Asiantuntijakuuleminen / Maahantulosäännösten kiertäminen yms.

Työ- ja elinkeinoministeriön maahanmuutto- ja kotouttamisyksikkö, jonka tehtäviin työperusteinen maahanmuutto ministeriön työjärjestyksen mukaan kuuluu, on ollut mukana hallituksen esityksen valmistelussa. TEM tuo esille seuraavat huomiot oman toimialaansa liittyen:

Ehdotus ulkomaalaislain 36 §:n muuttaminen tavalla, että se jaettaisiin aiheittain eri perusteisiin (alapykäliin), olisi selkeämpää ja seikkaperäisempää sääntelyä nykyiseen sääntelyyn verrattuna. Esityksen taustalla oleva tarkoitus kirjoittaa lakiin oikeuskäytännöstä esille nousseita asioita on myös kannatettavaa. Lisäksi sääntelyn kirjoittaminen tavalla, että kyse olisi oleskeluluvan epäämisestä, eikä yleisten edellytysten täyttämisestä oleskeluluvan myöntämiseksi, osoittaisi nykysääntelyä peremmin, mistä sääntelyssä on nimenomaisesti kyse.

Ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön estämiseksi ehdotettavassa ulkomaalaislain 36 a §:n 7 kohdassa säädettäisiin, että hakemus voitaisiin hylätä, kun hyväksikäytön riski on käsillä. Ehdotus on kannatettava, koska tällöin hyväksikäyttöä voidaan ehkäistä tehokkaammin jo ennen henkilön maahantuloa.

Ehdotettavassa ulkomaalaislain 36 d §:ssä säädettäisiin voimassa olevan ulkomaalaislain 36 §:n 4 ja 5 momentista. Työhön ja työnantajaan liittyvistä seikoista säädettäisiin selkeämmin tässä omassa pykälässään, mikä on myös kannatettavaa. Kyseessä olisi 36, 36 a ja 36 b §:ää täydentävä erityissäännös. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, millaisia velvollisuuksia ja työntekijän kohtelua työnantajalta edellytetään, millaisia laadullisia edellytyksiä työnteolle on asetettu sekä millaisia tietojen toimittamiseen liittyviä velvollisuuksia työnantajalle tai toimeksiantajalle on asetettu. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kokonaisharkinnasta, jossa otettaisiin huomioon työntekijän etu ja tapaukseen liittyvät olosuhteet. Ehdotus vastaa nykytilaa. TEM pitää ehdotusta hyvänä.

Lopuksi TEM toteaa, että esitys noudattaa hallitusohjelmaa eikä TEM:llä ole esityksestä muilta osin lausuttavaa.

Jakelu Eduskunta/hallintovaliokunta

Tiedoksi Erityisavustaja Svahn
TEM/MAKO

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi